

B E S Z Á M O L Ó J E L E N T É S

a dorogi József Attila Művelődési Központ "Kadic Ottokár"
barlangkutató szakkörének 1969.évi tevékenységéről

Tevékenységünk 1969.évi programjában a fő feladatot -az előző évekhez hasonlóan- a barlangkutató, a barlangfeltáró munka jelentette.

A barlangfeltáró munkánkat az Országos Természethivatal által engedélyezett és jóváhagyott kutatási terv szerint három területen folytattuk:

Ezek:

- 1./ A Nagy Strázsa-hegyi "Strázsa barlang".
- 2./ A Nagy Strázsahegyi "Sátorkópusztai barlang".
- 3./ A Keszthely feletti "Tündér-völgyi barlang".

A negyediknek tervezett Klastromliget feletti "Pilisnyergi" víznyelő bontását kutatótábor hiányában nem folytattuk.

A feltáró munkálatokról részletesebben az alábbiakat közölhetjük:

1./ A "Strázsa barlang" feltárásának folytatása.

Az év folyamán vasárnaponként és egyéb munkaszüneti napokon folyamatosan folytattuk a feltáró munkát.

A barlang legfelső terméből lefelé haladva a kitöltő agyagos törmelékét kitermeltük és az alján összeszűkülő kürtő irányában folytattuk a mélyítést mintegy 2,2 m mélységig. Itt a korábban észlelt vízszivárgás felé haladva kisebb lyukak váltak láthatóvá. Ezen a helyen beszivárgó és oldott meszet tartalmazó víz a köveket összecementálta annyira, hogy csak kis nyílások - lyukak maradtak az elszivárgás mentén. A kőzet bontása emiatt nagy nehézséget okozott, amit csak fokozott a szivárgó víz okozta sáros agyag jelenléte és a kürtőben a szűk hely.

A feltáró munkát akadályozta, hogy a nyár folyamán június hó végén a vitla sodronykötélét ismeretlen egyének levágták, elvitték. A munkát emiatt csak szeptemberben tudtuk folytatni, amikor új sodronykötélet sikerült beszerezni és felszerelni.

Az év vége felé már annyira nehezzé vált a mélyítésben a kőzet bontása, hogy alig sikerült előrejutni, ezért a jövőben robbantással tervezzük a munkát gyorsítani. A robbantási előkészületekkel fejeztük be az évi munkát.

Az évi anyagkitermelés és kiszállítás 35 m³-t tett ki, ennél a munkánál 160 fő 740 munkaórát végzett.

2./ "Sátorkőpusztai" barlang.

Az év folyamán a járatok tisztítását, a közlekedéshez szükséges karbantartást, a kristályképződmények megvédését folytattuk. Az év folyamán továbbra is sok problémát okozott és rengeteg munkaidőt igényelt a barlangot lezáró vasajtó karbantartása, javítása. Már az év elején, január 12-én kifeszítve találtuk az ajtót, amit már nagy feszítőerővel - valószínűleg olajhidraulikus autóemelővel végeztek a behatolók. Az ajtót záró rudak és reteszek teljesen ki voltak hajlítva. Ennek helyrehozása, kijavítása a helyszínen 3 vasárnapot vett igénybe, de az ajtó olyan deformálódást szenvedett, hogy már alig volt használható.

Február 23-án újra félig kifeszítették az ajtót, további vasárnapokat veszítettünk a kijavításával.

Augusztus 14-én az ajtó feszegetése miatt a középső zár romlott el, leszerelése és kijavítása hetekbe tellett.

Betetőzve az előzőeket október 28-án újra kifeszítették a vasajtót, ennek során az alsó reteszt hegesztett kengyelével együtt letépték, amit már a helyszínen megjavítani nem tudtunk. Ekkor elhatároztuk, hogy új ajtót készítünk. Ennek érdekében az ajtó méreteit felvettük és a terveket elkészítettük. Az új ajtó az év végére Dorogon el is készült, azonban a korai nagy hóesés miatt az év végéig már felszállítani nem sikerült.

3./ A kesztölci "Tündérvölgyi" barlang.

Még az 1968. év során több alkalommal terepbejárással vallattuk a Klastromliget környéki mészkőhegyvonulatot. Különös figyelmet szenteltünk a Kesztölc község felett kezdődő és a klastromi szirtekig terjedő hegyszíneknek. A kiálló sziklatömbökkel telt hegyszínek több kisebb-nagyobb üreget, kőfülkét rejt magában. Ezek közül választottuk ki a "Tündérvölgy" feletti jelentősebb

nagyságú 3 kőfülke feltárását, amelyek könnyen megközelíthetők és egymásba nyíló bejárattal láthatók. Itt már 1968 őszén felmérő munkával előkészítettük a kutatást.

Ennek alapján határoztuk el a kutatási engedély megszerzése után a feltáró kutatást.

A feltárást Tihanyi Frigyes kutatónk irányításával 3 fős csoportunk végezte.

A feltáró munka során a legnagyobb fülke végéből kb. 1 m³ törmeléket termeltek ki és ekkor egy 1,80 m magas, 2,50 m átmérőjű félgömbalaku hévizes fülkébe jutottak be. A további tervszerű feltárás során az eredeti bejárati magasságot 0,6 m-ről 1,2 m-re nagyobbították és ezzel a talpszinttel bevágást készítettek az utolsó félgömbalaku fülke irányában. A bevágásból azután elkezdtek kétoldalt a fülkék faláig a szélesítést. Ezt az egyik oldalra el is végezték. A további szélesítés és előrehaladás ezen a talpszinten 1970.évre maradt.

A fülkéket kitöltő anyag humusszal kevert anyag, melybe ágyazva kisebb-nagyobb mészkődarabok ékelődtek.

A felső 0,40 m-es fenti réteg alatt szürke agyag következik. Az év első felében 9 alkalommal - 142 óra alatt 16 m³ törmeléket termelt és szállított ki a kis csoport csákány, lapát segítségével, átlapátolással. Az év második felében itt a munkát nem folytattuk - egyéb elfoglaltság miatt.

EGYÉB TEVÉKENYSÉG:

Az év folyamán barlangi túrákat vezettünk népes érdeklődők részvételével a dorogi I. akna és a tokodi altáró csodálatos képződményekkel ékes kavernáiba, a Klastromligeti Leány- és Legény-barlangokba, a Széplak-i Ördöglyuk barlangba. Ezeket a túrákat a barlangi közlekedési és mászó gyakorlatokon felül ásványi képződmények gyűjtésére is felhasználtuk.

Fogadtuk a Német Demokratikus Köztársaságból hazánkban járt barlangkutatókat és bemutattuk nekik hazánk legszebb hévizes barlangját, a gipsz és aragonitban gazdag Sátorkőpusztai és a Strázsa barlangokat

A barlang megtekintése olyan élményt jelentett számukra - levelük szerint - mely a hazánkban látott barlangok bejárását méltán bekoronázta és felejthetetlenné tette.

Az év folyamán a szakkörünk vezetőjét súlyos betegség március hó-tól 3 hónapra kikapcsolta a közös munkából, ez is hozzájárult ahhoz, hogy terveink egy részét nem sikerült beváltani. Reméljük, hogy a következő év több sikert fog hozni részünkre.

Dorog, 1970. január hó

